

Пастух Юрій

канд. екон. наук, доцент

кафедра математичних дисциплін, інформатики і моделювання
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Одним із інноваційних підходів, що сприяє формуванню активної, творчої, самодостатньої особистості є інтерактивне навчання. Сучасна педагогіка багата цілим арсеналом інтерактивних підходів, серед яких можна виділити наступні: творчі завдання; робота в малих групах; інтерактивна екскурсія; відео конференція; соціально-психологічний тренінг; фокус-група; метод портфолію; метод проектів; метод «Займи позицію»; групове обговорення; метод «Дерево рішень» та ін.

У методичних рекомендаціях по підготовці студентів до інтерактивних занять пропонується відображати наступні компоненти:

- ✓ зміст підготовки студента до проведення даного заняття (вивчення конкретного матеріалу, володіння спеціальними навиками, освоєння різних методик вирішення поставленої задачі);
- ✓ знання з попередніх розділів дисципліни та міждисциплінарні зв'язки необхідні для застосування на даному занятті;
- ✓ інструментарій і спеціальні засоби, що будуть використані при проведенні інтерактивного заняття (інформаційні, технічні, ілюстративні ін.);
- ✓ хід проведення заняття (алгоритм заняття, сценарій, ситуації для обговорення, тестові завдання, питання для самоконтролю ін.);
- ✓ література, яку необхідно використати при підготовці до заняття;
- ✓ правила поведінки і роль кожного студента на даному занятті.

Проведення інтерактивного заняття передбачає дотримання студентами певних правил поведінки. Серед них: сприяння ретельному аналізу обговорюваних проблем; поширення принципу терпимості до альтернативної точки зору; утримання від особистих нападків на опонентів при обговоренні; ведення дискусії в дружній манері; чесність і точність висловлювань, без умисного перекручування фактів, прикладів або думок; мова і жести повинні відображати повагу до інших.

Етика викладача в інтерактивному навчанні заключається в наступному:

- сприяти особистому внеску студентів і вільному обміну думками при підготовці до інтерактивного навчання;
- забезпечити дружню атмосферу серед студентів і проявляти позитивну і стимулюючу реакцію;
- забезпечити позитивні відносини між собою і студентами, які повинні ґрунтуватися на взаємній повазі і довірі;

- провокувати інтерес, зачіпаючи значущі для студентів проблеми;
- стимулювати дослідницьку роботу;
- заздалегідь підготувати питання, які можна було б ставити на обговорення по ходу заняття, щоб не дати згаснути дискусії, обговоренню;
- не допускати виходу за рамки обговорюваної проблеми;
- забезпечити як найширше залучення студентів до дискусії;
- не залишати без уваги жодної невірної думки, але не давати відразу ж правильну відповідь;
- не поспішати самому відповідати на питання, що стосуються матеріалу заняття. Такі питання слід переадресовувати аудиторії;
- стежити за тим, щоб об'єктом критики була думка, а не учасник, що її виразив;
- проаналізувати і оцінити проведене заняття, підвести підсумки, зробити висновки;
- допомогти учасникам заняття прийти до узгодженої думки, чого можна досягти шляхом уважного вислуховування різних тлумачень, пошуку загальних тенденцій для ухвалення рішень;
- ухвалити групове рішення сумісно з учасниками. При цьому слід підкреслити важливість різноманітних позицій і підходів;
- у заключному слові підвести групу до висновків, що мають пізнавальне і практичне значення;
- актуалізувати відчуття задоволення у більшості учасників, тобто подякувати всім студентам за активну роботу, виділити тих, хто допоміг у вирішенні проблеми;
- демонструвати високий професіоналізм, добре знання матеріалу в рамках учбової програми;
- володіти мовною культурою, зокрема, вільно і грамотно користуватися професійною термінологією;
- проявляти комунікативні уміння, що дозволяють знайти підхід до кожного студента, бути природним, вимогливим, дотримуючись при цьому педагогічного такту;
- мати прогностичні здібності, заздалегідь передбачити всі труднощі в засвоєнні матеріалу, а також спрогнозувати хід і результати педагогічної дії, передбачати наслідки своїх дій;
- забезпечити швидкість реакції, уміння вести діалог, володіти собою, уміння бути об'єктивним.

Таким чином, використання інтерактивних форм і методів навчання у вузі дає змогу кожному студенту активно освоювати зміст майбутньої професійної діяльності у взаємозв'язку з практикою; розвинути здібності особової рефлексії як майбутнього спеціаліста в своїй галузі; оволодіти новими формами професійної взаємодії.

В межах функціонування учбової групи є можливість вдосконалити навички

аналізу і самоаналізу; набути досвіду розв'язання конфліктних ситуацій та пошуку компромісних рішень; навчитись підтримувати ціннісно-орієнтаційну єдність групи; оволодіти основами розробки етичних норм і правил спільної діяльності; розвинути вміння спілкуватися і взаємодіяти в малих групах; заохочувати студентів до активної життєвої позиції.

Для викладача ж при використанні інтерактивних методів з'являються можливості реалізовувати нестандартні підходи до організації освітнього процесу; проводити формування мотиваційної готовності до міжособової взаємодії як в учбових, так і професійних ситуаціях. Він лише регулює навчальний процес і займається його загальною організацією, заздалегідь готує необхідні завдання і формулює питання для обговорення в групах, дає консультації, контролює час і порядок виконання наміченого плану.

Список використаних джерел

1. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
2. Кінаш І.А., Китаєва О.А. Інформаційні технології в освітньому просторі вищого навчального закладу. *Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої професійної освіти»* ПДАТУ. Кам'янець-Подільський, 2010. С. 110-114.
3. Кінаш І.А., Китаєва О.А. Особливості використання мультимедійних технологій в навчальному процесі. *Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої професійної освіти»* ПДАТУ. Кам'янець-Подільський, 2009. С. 145-147.
4. Марусей Т.В., Білик Т.Л. Сучасні тенденції розвитку дистанційної освіти в Україні. *Science, Research, Development. Pedagogy.* № 8 Berlin. 30.08.2018-31.08.2018. URL: [http://xn--e1aajfpcds8ay4h.com.ua/files/80_03\(1\).pdf](http://xn--e1aajfpcds8ay4h.com.ua/files/80_03(1).pdf) . С. 14-17.
5. Дуганець В.І., Грушецький С.М. Особливості методики створення мультимедійних презентацій при вивченні дисциплін. Збірник наукових праць «Аграрна освіта». За заг. редакцією І.М. Бендери, В.І. Дуганця. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин Я.І., 2015. С. 151–158.

